

Bild från årsstämman i Lidköping

Till:

Avsändare:
Västra Götalands Dövas Länsförbund
Ekedalsgatan 14
541 35 Skövde

***”Din kunskap
är vår
framtid!”***

**Vi behöver
ungdomar i
framtiden!**

Sid 4

**Anpassad information
på teckenspråk**

Sid 11

Ordförande,
Ingemar Larsson

"Jag ser fram emot att leda VGDL i två år till 2005"

Hej läsare!

Jag sätter mig ner en stund och skriver till ledarspalten. Känslan efter årsstämman i Lidköping har varit bra.

Det var en fin samhörighet och viktig dag för oss. Jag har blivit omvald till VGDL:s ordförande i två år och tre personer har blivit nyvalda som ledamöter. Det är alltid roligt att få leda VGDL och se till att få många saker uppfyllda som banar väg till vår framtid i Västra Götaland.

Olle Jönson har varit anställd hos VGDL från förra året. Det är tack vare honom som det blivit många bra saker för VGDL och medlemmar i Västra Götaland.

Snart kommer många att ta semester från jobbet och ta några sköna lediga veckor. Hoppas att vi får fint väder i

sommar! Hoppas att man kan bada och sola!

Efter sommaren har vi EMU - folkomröstning den 14 september. Det blir svårt att välja vilket som är bäst, "Ja eller Nej". Några dövföreningar har anordnat en informationskväll om EMU i sin förening. Det ska bli spännande att se efter folkomröstningen om det ska bli krona eller euro.

VGDL ska snart ha 5-årsjubileum. VGDL bildades den 14 november 1998. Då ska vi fira det i november.

Tiden går så fort. Under dessa fem år har VGDL gjort många bra saker som har genomförts. Vi ska fortsätta med det. Det är viktigt att vi ska arbeta för VGDL:s framtid och att få VGDL till en bra organisation.

Ingemar Larsson
VGDL:s ordförande

1. Vem är du??

Ulla Pettersson heter jag och arbetar på Företagshälsovården, Saab som administratör. Är gift med Sune Pettersson, har 2 vuxna barn som i sin tur har gett oss livets efterträtt...nämligen 6 barnbarn.

2. Fritidsintressen?

Familjen, friluftslivet och resor. Bästa är resan på egen hand. Då hittar man nya platser som inte finns med i den vanliga charterresor. Min senaste tåggluffning var i Japan på 3 veckor, en oförglömlig och upplevelserik resa.

3. Varför blev du intresserad av att sitta i VGDL:styrelse??

Blev tillfrågad, och tänkte att det kanske är dags att pröva något nytt, så det blev med VGDL. Har till och av suttit i Trollhättans dövasföreningens styrelsen, även i Damsektionen. Även i Nyköping, som numera inte finns längre.

Intervju med Ulla Pettersson, nyvald ledamot

4. Vad anser du att VGDL ska

satsa mest på framtiden?

Idagens läge är det svårt att få döva unga intressanta i föreningsliv. Det är viktigt att vi får de unga medvetna om dövrörelse och sin egen förening, vara mer aktiva och förhoppningsvis är med i styrelsen, ja, rent av bli en av i "gänget". Då kan vi med glädjen axla av våra mantlar till dem, när det är så dags. Föreningslivet och arbete i styrelsen är inte alls tråkigt. Man får mycket i gengäld, både i kunskap och gemenskap.

Anpassad information på teckenspråk

Handikappkommitténs kansli har bjudit in både representanter från VGDL och dövföreningarna i Västra Götaland till ett samtal om dövas behov och integrering.

Handikappkommitténs kansli inledde först med att informera om riktlinjerna och standard för kollektivtrafiken och fastigheter och hur dövas behov arbetats in i dessa. Representanter från dövföreningarna och VGDL är överens om att texttelefon är ett viktigt kommunikationsmedel för döva även i framtiden. Teknikutvecklingen går inte så snabbt som väntat och alla tillägnar

sig inte den nya tekniken som kommer. Därför är texttelefon fortfarande viktigt idag.

Sjukvårdsupplysningen i Västra Götalandsregionen måste vara uppbyggd enligt den modell, som Östersund har, om det skall vara meningsfullt att ha texttelefon här.

Regionens information måste översättas till teckenspråk. Vi är överens om att en ny diskussion om anpassad information på teckenspråk skall tas när förvaltningarna tagit fram vilka dokument de anpassar i övriga former.

VGDL 2003-2005

Konstituerande mötet har genomfört den 23 april i Skövde och sammanställningen i Västra Götalands Dövas Länsförbunds styrelsemandat 2003-2005 ser ut så här:

Ordförande

Ingemar Larsson, Trollhättan

Vice ordförande

Barbro Fröjd, Mariestad

Adj. sekreterare

Olle Jönson, Skövde

Ekonomisk uppgiftlämnare

Eva Ulfsparré, Trollhättan

Vice sekreterare

Ulla Pettersson, Trollhättan

Ledamot

Elisabeth Aronsson, Göteborg

Ledamot

Claes Klintonberg, Uddevalla

Västhandikappråd (VHR)

Ingemar Larsson, Trollhättan
Olle Jönson, Skövde

Brukarråd - Region

Elisabeth Aronsson, Göteborg
Claes Klintonberg, Uddevalla

Organisationsgrupp

Ingemar Larsson, Trollhättan
Olle Jönson, Skövde
1 representant från varje sju anslutna dövföreningar

Försäkringshandikappråd

Berit Forsberg, Borås

Vägverket - Västregion

Olle Jönson, Skövde

HSO - Handikapparnas Sambetsorgan

Ulla Pettersson, Trollhättan

Västnytt är inte intresserad av att texta nyhetssändningar!

VGDL har skrivit ett brev till Sveriges Televisions regionala redaktör Mette Friberg och SVT:s VD Christina Jutterström om att det behövs textade nyhetssändningar i Västra Sverige. Enligt uppdrag av de två motionerna från Uddevalla- och Skövde Dövas Förening från senaste årsstämman i april om att få Västnytt textade.

Många döva missar viktiga nyheter som har hänt i Västra Götaland. Speciellt information från Västra Götalandsregionen som är väldigt viktiga för döva och även vad som hänt ute i samhället. Mette Friberg svarade på en gång att SVT Västnytt är inte intresserad av att sätta in text utan hänvisar det till SVT i Leksand.

Styrelsen för VGDL tyckte det är

orättvist och ska be Handikapps-kommitté om hjälp med att överklaga hos SVT. VGDL tycker att det är typiskt att vi döva får sämre tillbud till information.

Det är inte bara döva som

behöver textade regionala nyheter utan även de som hör sämre. Speciellt äldre personer och troligen är det då cirka 400.000 personer som har behov av text i Västnytt.

Kanske är det dags för oss döva att bojkotta tv-licensen?

Utgivare:

Västra Götalands Dövas
Länsförbund

Utkommer:

2-3 gånger årligen

Redaktion:

Ingemar Larsson
Olle Jönson
Per-Olof Haag

Layout:

Olle Jönson

Ansvarig utgivare:

Ingemar Larsson

KANSLI

Administrationsenhet:

VGDL
Ekedalsgatan 14
541 35 Skövde
Texttel: 0500-481662
Bildtel: 0500-481662
Fax: 0500-437105
Mobil SMS: 0702-888609
E-post: vgdl@telia.com
Besöksadress: Gröna tecken
Ekedalsgatan 14
Skövde

Regionombudsman:
Olle Jönson

Ekonomienhet:

VGDL
c/o
Trollhättans Dövas Förening
Box 183
461 24 Trollhättan
Texttel: 0520-178 02
Fax: 0520-178 08
Postgiro: 59 00 93-1
Besöksadress: Gula huset
Storgatan 17
Trollhättan

Ekonomiförvaltare:
Anita Brodd-Johansson

**Besök gärna på
VGDL:s hemsida:
www.vgdl.org**

**Visste du att man
kan välja vård var
du vill?**

Fritt att söka vård i hela landet från 1 juli 2002
De nya reglerna gäller främst besök i öppen vård, dvs vid vård- centraler och sjuk- husens specialist- mottagningar. För mer kostnads- krävande behandlingar och operationer krävs ett godkännande från regionen.

**Missnöjd med
teckenspråkstolk?**

**Kontakta med din enhetschef på
tolkcentralen där du bor i första hand!**

**Om du är fortfarande inte nöjd så
kontakta med regionombudsman!**

**Ditt klagomål är viktigt och tillsam-
mans kan vi ändra på det!**

**VGDL fyller 5 år
i år och firande
av jubileum
utlovas i
november**

Vi behöver ungdomar i framtiden!

Härmed har Västra Götalands Dövas Länsförbund ansökt om bidrag till ett ungdomsprojekt för att locka tillbaka ungdomarna till föreningslivet och för att öka deras intresse för det intressepolitiska arbetet och föreningslivet. Idag har det blivit allt svårare att engagera ungdomar i föreningslivet. Detta ser vi med allvar på och det kan skapa många hinder i framtiden för VGDL:s utveckling om ingenting görs. För att förhindra att detta sker, vill vi starta ett projekt för att ordna ungdomsläger, till exempel i Tanums strand, och för att utbilda ungdomar i varför det är viktigt att vara politiskt aktiv. Vi ska även ordna en dövungdoms dag till våren -2004. Vi ska ha en öppen diskussion med ungdomarna runt deras olika idéer för att få en bild av och förstå vad de vill att vi ska göra för dem. Exempel på frågor som kommer att diskuteras är: Är styrelsearbete tråkigt? Är det jobbigt att bara ta upp och diskutera politiska frågor hela tiden? Hur ska vi tillsammans göra för att styrelsearbetet ska bli roligare i framtiden? Vi kommer att bjuda in många föreläsare från olika platser i Sverige. Vi ska inte bara rikta in oss på politiska frågor utan göra olika saker som till exempel kultur och fritid. Vi ska försöka få ungdomarna att förstå att det är roligt att vara med och delta i föreningslivet. Det finns en risk att vi döva blir alldeles för svaga och lätt bli bortglömda. Det blir också till stor nackdel för samhället om vi döva mår sämre och bli mer isolerade. Medlemsantalet har sjunkit i många dövföreningar i Västra Götaland och det

vill vi ändra på. VGDL ska även resa runt i Västra Götaland och intervju ungdomar för att få veta vad de tycker om dagens föreningsliv. Vi måste samla in fakta och olika förslag som vi sen kan utvärdera och senare ha som material i vårt fortsatta arbete framöver. Vi tror det är viktigt att VGDL tillsammans med de sju anslutna dövföreningarna

Edward Nal är den enda yngste kille som deltog i VGDL:s senaste årsstämma

träffar ungdomarna och tillsammans arbetar fram en bra lösning för att få fler ungdomar att bli engagerade i föreningslivet. Vi kommer att samarbeta med Sveriges Dövas

Ungdomsförbund och det skulle vara bra om vi i Västra Götaland visar att det finns en möjlighet att kunna få bidrag till att arbeta för ungdomsfrågor här i regionen. Efter projektets avslutning hoppas vi får fram minst 15 döva ungdomar som kan stimulera föreningslivet med stark stöd av bra ledarskap.

Ungdomar är vår vapen till en bättre framtid!

Styrelsen

1. Vem är du?

Barbro Fröjdh, 58 år, grav hörsel-skada/döv och är från Mariestad.

2. Fritidsintressen?

Familj, hemmet, handarbete, trädgård, Natur/ djur och dövföreningen.

3. Varför blev du intresserad av att sitta i VGDL:s styrelse?

Jag är nyfiken på hur VGDL:s styrelsen jobbar och jag vet att VGDL har stort ansvar med regionsfrågor med dess sju anslutna dövföreningar. Jag vill gärna hjälpa till med olika uppdrag.

4. Vad anser du att VGDL ska satsa mest på i framtid?

Att VGDL ska ha god kontakt med dövföreningar och stödja dövförening med politisk sammanhang på rättvisa och rättigheter i samhället.

Intervju med Barbro Fröjdh, nyvald ledamot

Att döva får tolkservice med god service, samt utöka antal tolktjänster.

Att äldre döva får god servicehem, flera döva bo i samma hus, att inte ensam döv bli utlämnat bland hörande.

Kollektiv kommunikationsmedel ex. buss, tåg, spårvagn o.s.v. bör ha visuell informations skärmar.

Intervju med Elisabeth Aronsson, nyvald ledamot

folk ska märka mer vad döva är? Dövas behov till hjälpmedel måste förbättras, viktigt att man har bra attityd mot varandra.

VGDL måste satsa mer på information.

Söker olika projekt

VGDL har bildat en arbetsgrupp som ska arbeta med att få fram fler projekt. Vilka projekt ska VGDL satsa på? Det ska arbetsgruppen ta reda på till hösten och nästa år. Redan nu har VGDL ansökt om pengar till Ungdoms- och biståndsprojekt. Det finns några förslag till att fortsätta med informationsprojekt med hjälp av ESF*s pengar.

*=Europeiska Socialfond

Nu har det vaknat upp med texttelefon vid sjukvården i Västra Götaland!

Det har varit svagt intresse i sjukvården att placera texttelefon på olika platser i Västra Götaland. Jan Terneby, handikappkommitténs kansli har arbetat hårt med att få fram texttelefon placerad runt vid sjukvården i Västra Götaland och nu har det visat sig ett bra resultat. Södra Älvsborgs sjukhus (SÅS) har nu placerat fem texttelefoner i Skene-, Alingsås-, och Borås lasarett. Allt ska fungera från 1 juli. NU-sjukvård börjar nu att placera texttelefon på akuten. Fler kommer att placeras i SKS (Skaraborgs

sjukhus). VGDL har påpekat att det är Västra Götalandsregionens skyldighet att sprida ut information om att det finns texttelefon runt i sjukvården.

Tyvärr tar det tid att utbilda de som ska sköta texttelefon på receptionerna. Det har gått för lång tid och regionen skulle redan ha ordnat med det för två år sedan. På grund av svagt intresse bland sjukvårdspersonalen runt i Västra Götaland har det orsakat att det har dröjt för länge.

Ingemar Larsson blev omvald till ordförande för tredje gången i rad!

VGDL:s höll årsstämma den 13 april i Lidbeckska Huset, Lidköping. Årsstämman flöt fint

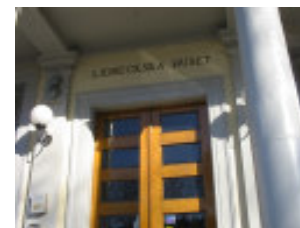
med bra hjälp av mötesordförande Pontus Degsell från Stockholm och Johanna Ovesen-Ericsson från Vänersborg som valdes till mötessekreterare. De gjorde ett fint jobb tillsammans.

41 personer var på plats varav 31 var röstberättigade ombud.

Verksamhetsberättelse godkändes med några förändringar.

Ekonomiska berättelsen godkändes med några synpunkter. Det blev lite svårt att förstå i början med det nya redovisningensättet. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Det blev många diskussioner om olika motioner: gemensam medlemstidning, bildande av stadgegrupp som ska ses över representation och formuleringar, kamp för textade västnytt, teckenspråkskurs för sjuksköterskor samt längre Nyhetstecken.

Styrelsen för VGDL tyckte att det var jättebra att ombuden var aktiva

med att komma fram med olika diskussioner. Det gör VGDL till ett ännu bättre länsförbund! Verksamhetsplan och budget godkändes med tillägg för äldre-/ungdomsdag i höst, ökad satsning på utveckling, projekt och involvera ungdomar mer. Förbundet får uppdrag med att försöka ordna kurs för ungdomar och locka dem till föreningsarbete i framtiden.

Till styrelse i länsförbundet omvaldes Ingemar Larsson, Trollhättan för tredje gången i rad, omvalda Eva Ulfsparré, Trollhättan, Claes Klintenberg, Uddevalla, nyvalda Barbro Fröjdh, Mariestad, Ulla Pettersson, Trollhättan och

Elisabeth Aronsson (fyllnadsval), Göteborg. Till revisor omvaldes av Johnny Slotts, Stockholm och nyvalde Erene Nilsson, Trollhättan. Till valberedning valdes Ragnar Veer, Vänersborg (sammansällande),

Ronnie Aronsson, Göteborg och Jan Westerberg, Vänersborg.

Ingemar Larsson, Trollhättan och Charlott Andersson, Göteborg ska representera för VGDL på SDR:s representantskap den 6-7 juni i Göteborg.

Vill du veta mer om årsstämma? Skicka e-post till: vgdl@telia.com

DET ÄR VI SOM FINNS TILL FÖR DIG

<p>Gunilla Jansson Verksamhetschef</p> <p>Texttel: 033-616 19 40 Mobil: 0705-16 23 80 Fax: 033-616 31 93 gunilla.jansson@vgregion.se</p>	<p>Solveig Eklund Specialpedagog för döva föräldrar, teamsamordnare</p> <p>Tal & texttel: 0521-27 51 70 Mobil: 0733-72 75 75 Fax: 0521-27 55 56 solveig.an.eklund@vgregion.se</p>
<p>Kaarina Keravuo Kurator</p> <p>Tal & texttel: 0521-27 51 43 Mobil: 0708-38 13 83 Fax: 0521-27 55 56 kaarina.keravuo@vgregion.se</p>	<p>Cecilie Ingmar Kurator</p> <p>Taltel: 031-339 37 20 Texttel: 031-339 37 21 Mobil: 0703-41 43 30 Fax: 031-339 37 22 cecilie.ingmar@vgregion.se</p>
<p>Tove Wrånge Kurator</p> <p>Taltel: 031-339 37 22 Texttel: 031-339 37 23 Mobil: 0709-42 03 95 Fax: 031-339 37 22 tove.wrånge@vgregion.se</p>	<p>Sanna Egnell Specialpedagog, projektledare dövbilindteamet</p> <p>Tal&texttel: 0521-27 51 45 Mobil: 0709-70 83 20 Fax: 0521-27 55 56 sanna.egnell@vgregion.se</p>
<p>Adress: Dövteamet Hörsele- och dövsamheten Box 310 462 23 Vänersborg</p>	<p>Hemsida: www.vgregion.se/hfv</p>

DÖVTEAMET

resursteam för vuxna barndomsdöva i Västra Götaland

Dövteamet vid hörsel- och dövsamheten i Västra Götalandsregionen är ett nybildat team som håller på att utvecklas. Vuxna barndomsdöva i Västra Götaland är välkomna till Dövteamet för att få råd, stöd eller någon att diskutera med.

Vi kommunicerar direkt på teckenspråk utan tolk. Dina besök hos oss är kostnadsfria

VÄLKOMMEN – men boka tid först!

Dövteamet kan också fungera som en föreningsvärd eller "kulturreservat" mellan enskilda döva och synligheter i samhället om behov finns

Ny faxnummer till VGDL:s kansli:

0500-437105

0500-428668 gäller inte längre!

Vill du veta mer om vad VGDL jobbar med idag?

Ta gärna kontakt med regionombudsman så får du information!

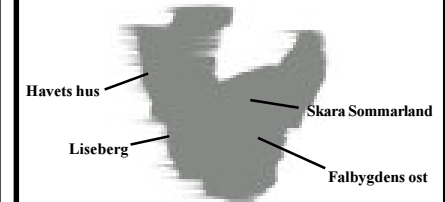
Visste ni att man kan beställa tolk via internet?

Ja, besök tolkverksamhetens hemsida:
www1.vgregion.se/tc/start.htm

Även finns det också nyheter på teckenspråk om tolkverksamheten

Sammanträdesdagar 2003

18/6	Styrelsen	Trollhättan
24/9	Styrelsen	Skövde
5/11	Arbetsutskottet	Skövde
29/11	Styrelsen	Göteborg

Turista i VÄSTSVERIGE!

www.vastsverige.com

Mer pengar till teater

VGDL har ansökt om mer pengar hos kulturnämnden i Västra Götalandsregionen till teater och har tidigare fått 25.000 kronor av kulturnämnden i förra året. Det har visat sig stort intresse bland dövföreningarna att ordna teater

runt i Västra Götaland.

tystteater RIKSTEATERN

Det vill vi i VGDL fortsätta med och kultur är en viktig del för oss! Vad vore det utan teater för döva?

Styrelsen

VGDL:s hemsida

Besök gärna på VGDL:s hemsida:

<http://www.vgdl.org>

Har ni några synpunkter om hemsida så ta kontakt med VGDL:s kansli. Vi blir glada om ni hjälper oss till att förbättra hemsida och viktigt att den ska vara tillgängliga för alla.

Styrelsen / webmaster

Dessa ska VGDL arbeta med under år 2003

- Ungdomsverksamhet
- Krav på textade i regionala nyhetssändningar (Västnytt)
- Krav på teckenspråksutbildning vid sjukvård
- Fler projektutvecklingar - Bistånd och ungdom
- Bevaka tolkfrågor och socialfrågor
- Utveckla med idé av modell i Västra Götaland med samma funktion som dövteam i Skåne
- Information om Västra Götalands Dövas Länsförbund hos sju dövföreningar
- Ordförandemöte i november
- Västforum (Lilla dövas dag) - Äldre frågor i höst
- Regionalträff i vår
- SDR:s representantskap i juni
- Kurs om EMU och Västra Götalandsregionen på Hellidens Folkhögskola i Tidaholm
- 8 - 10 sidor i Västdövytt som utger 2-3 ggr/år
- Gemensamt medlemstidning
- Sprid ut information om döva runt hos myndigheter
- Uppdatering av hemsida med mer Webbtv
- Firstclass

Är det något du inte kände dig nöjd med i Västra Götalandsregionen?

Om ej så ta kontakt med VGDL:s kansli, texttelefon: 0500-481662 e-post: vgdl@telia.com

